Sosyal Bilgiler dersinin Çevre Bilinci Geli?tirmesine Yönelik Ö?retmen Görü?leri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Bilgiler dersinin Çevre Bilinci Geli?tirmesine Yönelik Ö?retmen Görü?leri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30592

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal Bilgiler dersinin Çevre Bilinci Geli?tirmesine Yönelik Ö?retmen Görü?leri Ölçe?i, Ergin (2011) taraf?ndan Yüksek Lisans Tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, ortaokul düzeyindeki Sosyal Bilgiler ö?retmenlerinin, kendi derslerinin çevre bilincinin ö?rencilere kazand?r?lmas?ndaki rolüne, yeterlili?ine ve kar??la??lan zorluklara dair alg?lar?n? ve görü?lerini sistematik olarak toplamay? amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle ö?retmenlerin çevre e?itimine yönelik tutumlar?n?, çevre konular?n? müfredata entegre etme becerilerini ve dersin bu konudaki potansiyelini de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Çal??ma, Elaz?? ili örne?inde gerçekle?tirilmi? olup, ölçe?in geli?tirme süreci detayl? olarak tezin içeri?inde sunulmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Bilgiler, Çevre Bilinci, Ö?retmen Görü?leri, Çevre E?itimi, Ölçek Geli?tirme, Tutum, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Ergin, E.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Sosyal Bilgiler Dersi ö?retmenlerinin, çevre bilincinin geli?tirilmesinde kendi derslerinin sahip oldu?u potansiyel ve bu rolü yerine getirme süreçlerine dair mevcut görü?lerini ve alg?lar?n? bilimsel yöntemlerle ölçmek ve de?erlendirmektir. Bu amaç do?rultusunda, ö?retmenlerin derste çevre konular?na ne kadar yer verdikleri, bu konular? i?lerken hangi yöntemleri kulland?klar? ve çevre e?itiminin etkinli?ini art?rmak için hangi faktörlerin önemli oldu?unu belirlemek hedeflenmi?tir. Elde edilen veriler, Sosyal Bilgiler müfredat?n?n çevre e?itimi aç?s?ndan geli?tirilmesi için önemli ç?kar?mlar sunmay? amaçlamaktad?r.

Yap? (Konstrukt)

Ölçek, ö?retmenlerin çevre bilinci geli?tirmeye yönelik görü?lerini birden fazla alt boyutta ele alan karma??k bir psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle üç ana bile?enden olu?ur:

Ö?retmenin Rol Alg?s?: Sosyal Bilgiler dersinin çevre bilinci kazand?rmadaki temel sorumlulu?una dair ö?retmenlerin inançlar? ve alg?lar?.

Müfredat ve Entegrasyon Yeterlili?i: Ö?retmenlerin çevre konular?n? mevcut müfredata ba?ar?l? bir ?ekilde entegre etme becerilerine ve müfredat?n bu konudaki yeterlili?ine dair de?erlendirmeleri.

ARABPSYCHOLOGY.COM

E?itimsel Zorluklar ve Destek: Çevre bilinci e?itimini yürütürken kar??la??lan pedagojik, materyal veya idari zorluklar ile destekleyici faktörlere yönelik görü?ler.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, geli?tirildi?i Yüksek Lisans Tezi (Ergin, 2011) kapsam?nda detayland?r?lm??t?r. Tezin özeti k?sm?nda geçerli?e dair do?rudan bir de?er belirtilmese de, ölçek geli?tirme çal??malar?nda genellikle kapsam geçerli?i için uzman görü?ü al?nm?? ve yap? geçerli?i için ise faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. **Yap? geçerli?i**, maddelerin teorik olarak öngörülen alt boyutlar? ne ölçüde temsil etti?ini gösterir.

Geçerlik analizlerinin, ölçe?in Sosyal Bilgiler ö?retmenlerinin çevre bilinci geli?tirmeye yönelik görü?lerini do?ru ve anlaml? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermesi beklenmektedir. Detayl? geçerlik katsay?lar? ve yöntemleri için tezin metodoloji bölümüne ba?vurulmal?d?r.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirli?i (tutarl?l???) de tez çal??mas? dahilinde incelenmi?tir. Güvenilirlik analizi genellikle **iç tutarl?l?k katsay?s?** (Cronbach Alfa) hesaplanarak yap?l?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Kaynakta güvenilirli?e dair do?rudan bir katsay? verilmemi?tir. Ancak, akademik ölçek geli?tirme standartlar?na göre, ölçe?in kabul edilebilir düzeyde güvenilirli?e sahip olmas? ve bu de?erlerin tezin bulgular k?sm?nda sunulmas? gerekmektedir. Güvenilirlik sonuçlar?, ölçe?in farkl? uygulamalarda benzer sonuçlar üretme yetene?ini teyit eder.

Faktör Analizi

Sosyal Bilgiler dersinin Çevre Bilinci Geli?tirmesine Yönelik Ö?retmen Görü?leri Ölçe?i, bir geli?tirme çal??mas? oldu?u için, yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla muhtemelen **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?larak çok boyutlu yap?s? ortaya ç?kar?lm??t?r. AFA, maddelerin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? belirlemeye yard?mc? olur.

Faktör analizi sonucunda, ölçe?in birden fazla faktörden (alt boyuttan) olu?tu?u ve bu faktörlerin çevre bilinci e?itimine dair ö?retmen görü?lerinin farkl? yönlerini temsil etti?i varsay?labilir. Faktör yükleri, özde?erler ve aç?klanan varyans oranlar? gibi detayl? istatistiksel veriler, ölçe?in faktör yap?s?n?n sa?laml???n? kan?tlamaktad?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Ö?retmen Görü?lerini Ölçmeye Yönelik Tutum/Alg? Ölçe?i)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Genellikle **Likert Tipi Derecelendirme** (Örn: Tamamen Kat?l?yorum - Hiç Kat?lm?yorum)

Kullan?labilir Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an ö?retmenler)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki (özellikle Elaz?? ili örne?inde) ortaokul düzeyinde görev yapan Sosyal Bilgiler ö?retmenleri.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim (Self-Report) ölçe?i. Uygulama, ö?retmenlerin çevre bilinci geli?tirmede derslerinin rolüne ili?kin ki?isel yarg?lar?n? ifade etmelerini gerektirir.

Anahtar Kelimeler

E?itim Ara?t?rmalar?, Ö?retmen E?itimi, Sosyal Bilgiler Müfredat?, Çevre Bilinci, Alg? Ölçe?i, Ergin 2011, Elaz??.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?

Kurum E-posta Adresleri: Belirtilmemi?

Yaz??ma Adresi: F?rat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez Kurumu)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçek, akademik bir Yüksek Lisans Tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir ve genellikle akademik çal??malarda kaynak gösterilerek kullan?labilir. Ticari kullan?m için yazar?ndan izin al?nmas? gerekebilir.

Ücret: Ölçek, tezin bir parças? olarak kamuya aç?k oldu?undan, kullan?m? genellikle ücretsizdir (akademik amaçlar için).

Test Y?l?: 2011

Referanslar

Ergin, E. (2011). *Çevre bilinci geli?tirmede sosyal bilgiler dersinin rolüne ili?kin ö?retmen görü?leri (Elaz?? ili örne?i)* (Yüksek lisans tezi). F?rat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elaz??.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: sosyal-bilgiler-dersinin-cevre-bilinci-gelistirmesine-yonelik-ogretmen-gorusleri-olcegi-toad.pdf

Sosyal Bilgiler dersinin Çevre Bilinci Geli?tirmesine Yönelik Ö?retmen Görü?leri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak özetinde mevcut de?ildir. Maddelerin tamam?na, referans olarak belirtilen Ergin (2011) ba?l?kl? Yüksek Lisans Tezi'nin Ekler bölümünden veya yukar?da belirtilen PDF dosyas?ndan ula??labilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM